

VALUE-BASED EDUCATION IN THE CONTEXT OF ANTI-DOPING PROGRAMS

Reaboi Natalia¹, Federiuc Victoria², Ivan Gheorghiu³

¹Sports School of the Olympic Reserves,

²Department of Philosophy and Bioethics, Nicolae Testemitanu University,

³Stefan cel Mare Police Academy.

Background. The global anti-doping movement argues that values-based education is one of the core components of anti-doping programs in sport. These programs should encourage positive attitudes towards anti-doping in sports and negative attitudes towards manipulation, corruption, inappropriate behavior, and exploitation and should be provided to all actors involved in sports, including athletes, coaches, healthcare professionals, etc. **Objective of the study.** Systematize the practical experience of anti-doping education programs and configure a value-based anti-doping education model for different categories of users. **Material and Methods.** The research is based on the analysis and synthesis of literature, the dialectical method, the bioethical method. **Results.** There are three levels of anti-doping competence formed - of professional importance, basic and individual-adaptive based on the criteria (cognitive, value, behavioral) and indicators of training of anti-doping education of the subject and, consequently, the level of anti-doping skills. Seven values are highlighted, which characterize the anti-doping component of teachers and coaches engaged in teaching anti-doping education programs and are the most essential for the development of anti-doping competence (health, responsibility, discipline, honesty, strong will, development, and knowledge). **Conclusion.** The anti-doping education program aims to form doping intolerance among students to prevent doping in sports; it is characterized by a concentration not only on information, but also on the value-motivational sphere, the formation of a personal attitude regarding the unacceptability of this phenomenon.

Keywords: anti-doping, educational program, values-based education, sports doping.

EDUCAȚIA BAZATĂ PE VALORI ÎN CONTEXTUL PROGRAMELOR ANTIDOPING

Reaboi Natalia¹, Federiuc Victoria², Ivan Gheorghiu³

¹Școala Sportivă a Rezervelor Olimpice

²Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemitanu”

³Academia de Poliție ”Stefan cel Mare”

Introducere. Mișcarea mondială antidoping susține că educația bazată pe valori este una dintre componentele de bază ale programelor de combatere ale dopajului în sport. Aceste programe ar trebui să încurajeze atitudini pozitive față de antidoping în sport și atitudini negative față de manipulare, corupție, comportament neadecvat și exploatare și ar trebui să fie furnizate tuturor actorilor implicați în activitatea sportivă, inclusiv sportivii, antrenorii, cadrele medicale, etc. **Scopul lucrării.** Sistematizarea experienței practice a programelor de educație anti-doping și configurarea unui model de educație antidoping bazat pe valori pentru diferite categorii de utilizatori. **Material și Metode.** Cercetarea este bazată pe analiza și sinteza literaturii, studiile calitative prin metoda focus-grupului. **Rezultate.** Se disting trei niveluri competență antidoping formată – *de importanță profesională, de bază și individual-adaptivă* pe baza criteriilor (cognitiv, valoric, comportamental) și indicatorilor de formare a educației anti-doping a subiectului și, în consecință, nivelul de competențe antidoping. Sunt evidențiate șapte valori, care caracterizează componenta antidoping a cadrelor didactice și antrenorilor angajați în predarea programelor de educație antidoping și sunt cele mai esențiale pentru dezvoltarea competenței antidoping (sănătate, responsabilitate, disciplină, onestitate, voință puternică, dezvoltare și cunoaștere). **Concluzii.** Programul educațional antidoping are ca scop formarea intoleranței față de dopaj în rândul studenților pentru a preveni dopajul în mediul sportiv; se caracterizează printr-o concentrarea nu doar pe informare, dar și pe sfera valoric-motivatională, formarea unei atitudini personale cu privire la inacceptabilitatea acestui fenomen.

Cuvinte cheie: antidoping, program educațional, educație bazată pe valori, dopaj sportiv.

* Study conducted with the support of the project 20.80009.8007.19 The phenomenon of juvenile doping in athletes in the medical bioethical approach within the State Program (2020-2023), project leader: Jucov Artiom, PhD, assoc. prof., contracting authority: National Agency for Research and Development

* Studiu realizat cu suportul proiectului 20.80009.8007.19 Fenomenul dopajului juvenil la sportivi în abordarea bioetică medicală din cadrul Programului de Stat (2020-2023), conducător de proiect: Jucov Artiom, dr. șt. med., conf. univ., autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare